

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תרמט
ערב שבת קודש פ' וארא,
מבה"ח שבט ה'תשפ"ו

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ה שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"ג שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

ר' שמעון הכהן ב"ר משה הכהן ע"ה דואק

נפטר ביום כ"ז טבת ה'תשמ"ג

מרת רזזה ורדה ב"ר שמעון הכהן ע"ה גמליאלי

נפטרה ביום כ"ב כסלו ה'תשפ"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתם שיחיו

* * *

לעילוי נשמת

מרת עדי מלכה ציפע ב"ר אפרים פישל ע"ה אפשטיין

נפטרה ביום כ"ט טבת ה'תשפ"ה

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י משפחתה שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

חובה לבקש את ביאת משיח כפשוטו ממש!

לפנינו צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ וארא ה'תשד"מ, במענה להערות הת' ואנ"ש דמאריסטאון (הקטע שבצילום נדפס בהתוועדויות תשד"מ ח"ב ע' 781 ואילך)

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

ביחד עם זה פשוט שכל האומר בתפלתו: ראה נא בענינו כו' את צמח כו' – וכוונתו ומחשבתו שאינו מבקש, ר"ל, הדברים כפשוטם ממש וכפס"ד מפורש בהל' תפלה דפי' תפלות אלו ופי' תפלות חננו מאתך חכמה כו' רפאינו כו' – הם בקשות מילוי צרכיו בעוה"ז כפשוטם

הרי זה היפך הפס"ד, היפך קיום מ"ע דתפלה כפי שהרמב"ם וכו' מבארים אותה וכו'. – נוסף על – וגז' עיקר – היפך פיה"מ דתפילה, – ולהעיר דגם בשל"ה בתחלת ביאורו מדגיש: אמת תפילת . . . (כ"ק אד"ש כתב למניחים: [להעתיק עד] מידם*.)

[אמת תפילת רבים נשמעת, אבל אין הענין שיעשה הקב"ה כל בקשתם ממש, רק עושה מדוגמת הבקשה וממינה, כי בכל יום ויום יש גאולה, דהיינו כשבה אחת בין ע' זאבים אי אפשר לה להתקיים, וכל יום ויום עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם].

(* להעיר דתיבת "מידם" נשמטה מהתוועדויות שם. המו"ל.

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן – אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

עידודו של משה רבינו שאומר להם שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו

כאשר בני" נמצאים במצב ירוד וחמור ביותר, מה יתחדש אצלם כשישמעו ע"ד הבטחת הקב"ה להוציאם מגלות מצרים - הרי, גם במשך כל שנות הגלות ידעו שהקב"ה הבטיח לגאול אותם ממצרים, ואעפ"כ, עברו ריבוי שנים שמתייסרים בגלות ● והמענה לזה - "אמור לבני ישראל אני ה'", שמשה רבינו יאמר לבני" שהקב"ה "נאמן בהבטחתו" ● כאשר בני" ישמעו דבר זה ממשה רבינו - אותו משה שטוען להקב"ה על קושי הגלות - הרי זה יעודד את רוחם ● הסבר בכירוש רש"י בפרשתנו מדוע מעתיק רש"י גם התיבות "אמור לבני ישראל" ● משיחת ש"פ וארא, מבה"ח שבט ה'תשמ"ח - בלתי מוגה

לכאורה: "רכוש גדול" - מאן דכר שמי', הרי, בפסוק נאמר רק "והוצאתי גו", וא"כ לא הי' לו אלא להעתיק "ואחרי כן יצאו"!

ב. הביאור בזה:

"לכן אמור לבני ישראל אני ה'", "הנאמן בהבטחתו":

פסוק זה הוא בהמשך לפסוק שלפניו - "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם"³, כמו שנתבאר בארוכה בפרשה הקודמת - "ויאנחו בני

א. בפסוקי "לכן אמור לבני ישראל אני ה' - מעתיק רש"י התיבות "אמור לבני ישראל אני ה'", ומפרש: "הנאמן בהבטחתו".

לכאורה: מכיון שרש"י מפרש רק התיבות "אני ה'", מדוע מעתיק גם התיבות "אמור לבני ישראל"?

בהמשך הפסוק "והוצאתי אתכם", מפרש רש"י: "כי כן הבטחתיו ואחרי² כן יצאו ברכוש גדול".

(1) פרשתנו ו, ו.

(2) לך לך טו, יד.

(3) ו, ה.

ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה וישמע אלקים את נאקתם⁴, וכמשנ"ת בהתוועדות הקודמת⁵ שצעקת בני"י היתה על שפרעה "הי' שוחט תינוקות ישראל ורוחץ בדמם", ועי"ז נתרפא מצרעתו... והקב"ה שותק!!

ועפ"ז, כאשר בני"י נמצאים במצב ירוד וחמור ביותר, מה יתחדש אצלם כשישמעו ע"ד הבטחת הקב"ה להוציאם מגלות מצרים – הרי, גם במשך כל שנות הגלות ידעו שהקב"ה הבטיח לגאול אותם ממצרים, כדברי יעקב "והי' אלקים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם"⁶, וכדברי יוסף "ואלקים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב"⁷, ואעפ"כ, עברו ריבוי שנים שמתייסרים בגלות, ולא עוד, אלא, שקושי הגלות הולך ומחמיר, כאמור, עד לשחיתת תינוקות ישראל!...

יתירה מזה: בגלל השאלה והקושיא שתמורת קיום הבטחתו של הקב"ה הורע והחמיר מצב הגלות – יכלו לבוא למסקנא שהקב"ה לא יקיים הבטחתו מפני שגרם החטא⁸, וכיו"ב.

וא"כ, נשאלת השאלה: מהי התועלת לספר להם עוד הפעם אודות הבטחתו של הקב"ה!?

והמענה לזה – "אמור לבני ישראל אני ה'", שמשא רבינו יאמר לבני"י שהקב"ה "נאמן בהבטחתו":

משה רבינו הוא הוא זה שטען להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה?" ויתירה מזה, "ומאז

(4) שמות ב, כג.

(5) שיחת ש"פ שמות סכ"א. סכ"ט.

(6) ויחי מח, כא.

(7) שם נ, כד.

(8) בדוגמת החשש דיעקב – ראה פרש"י וישלח לב, יא.

(9) שמות ה, כב.

באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך"¹⁰, כלומר, לא זו בלבד ששליחתו מהקב"ה לילך לפרעה כדי להוציא את בני"י לא פעלה את פעולתה, אלא אדרבה – כתוצאה מזה "הרע לעם הזה"!

ולכן, בהמשך לזה – לאחר ש"דבר אתו משפט על שהקשה לדבר ולומר למה הרעותה לעם הזה" – אמר לו: "לכן אמור לבני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים וגו'", כלומר, במקום לבוא בטענות אלי, לך ואמור לבני"י שאני ה' נאמן בהבטחתי לקיימנה!

ומובן, שכאשר בני"י ישמעו דבר זה ממשא רבינו – אותו משה שטוען להקב"ה על קושי הגלות, בא ואומר להם שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו – הרי זה יעודד את רוחם כו'.

ועפ"ז מובן מדוע מעתיק רש"י גם התיבות "אמור לבני ישראל" – כי, עיקר החידוש בפסוק זה (המתרץ את השאלה האמורה שבני"י ידעו כבר ע"ד הבטחתו של הקב"ה) הוא – אמירת משה לבני"י, כנ"ל.

ג. עפ"ז יש לבאר גם מה שרש"י מוסיף (בדיבור המתחיל שלאחרי-זה) "כי כן הבטחתיו ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", אף שכאן נאמר רק "והוצאתי":

גם לאחר שמשא אומר לבני"י שהקב"ה נאמן לקיים הבטחתו (אע"פ שלפנ"ז טען להקב"ה "למה הרעותה גו'", כנ"ל) – מובן וגם פשוט שעדיין יש צורך להוסיף בעידוד רוחם של בני"י (שהרי, לאחר כל ההבטחות, כולל שמשא אומר להם שהקב"ה נאמן בהבטחתו – מתייסרים בני"י בגלות מר כו'), עי"ז שמזכירים ומדגישים שהבטחת הקב"ה היא (לא רק על עצם היציאה מהגלות, אלא) גם שיקבלו "רכוש גדול", דבר ה"מבאר" (כביכול) טעם אריכות הגלות כו' – כדי שיתוסף עוד

(10) שם, כג.

שזוהי הדרך היחידה שעל-ידה יראו שמתכוונים לכך באמת, ובמילא זו הדרך היחידה שעל-ידה יפעלו, וכפי שראו בעבר, שדברים שעליהם עמדו בתוקף – לא רק בדיבורים אלא גם במעשה – הרי לא התווכחו אתם, אלא אדרבה, עוד עזרו לזה.

וכן תהי' לנו, שבקרוב ממש ו"בשעתא חדא וברגעא חדא" יערה עליהם רוח ממרום, ושלא ישלו את כל העולם עם תוכניות שיהיו בעוד שלוש שנים, שנתיים, שנה או אפי' חודש – אלא יישבו את כל הגבול המזרחי תיכף ומיד עם יהודים "חיים"⁵ ("לעבעדיקע אידן"), ויקשרו אותם עם "תורת חיים" שניתנה מ"ה' אלקים חיים", בארץ הלזו הגשמית – ארץ הקודש, שמשם נמשך הענין דהשגחה פרטית על כל היהודים בכל הארצות, ש"לא ינום ולא יישן שומר ישראל".

ואזי יתבטל מיד הלחץ, ואדרבה, יקויים הפסוק⁶ "גם אויביו שלים אתו", והם עוד יתהפכו למסייעים בענינים שבהם יש לסייע לבני ישראל.

ותהי' שלימות הארץ לגבולותי', יחד עם שלימות התורה, לימוד התורה וקיום המצוות, יחד עם הענין דשלימות העם, שזה כולל את ביטול הגזירה ד"מיהו יהודי", ויחד עם זאת לא להתיימש מאף יהודי, שהרי "אע"פ שחטא ישראל הוא"⁷, ו"בודאי סופו לעשות תשובה"⁸, וכיון שנמצאים בימי הגלות האחרונים – בודאי יעשה תשובה בקרוב ממש.

וילכו בריקוד לקבל פני משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בגאולה האמיתית והשלמה.

(תרגום חפשי משיחת מוצאי ש"פ אמור, אור ל"ד אייר, פסח שני ה'תשל"ח – בלתי מוגה)

(5) מאו"א מע' א' אות פד. ב"ש לאה"ע סקכ"ו ס"כ. (7) משלי טז, ז.

(6) ירמ' י, י (בהשמטת תיבות). וראה אדר"נ פל"ד, (8) הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג. תניא ספ"ט. י. וראה אוה"ת נ"ך ח"א עה"פ (ע' תכג ואילך).

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיתקן ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

המצב בארץ הקודש הוא שחייבים לנצח במערכה!

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. [.] כעת כבר מותר לגלות דו-שיח שהתנהל בין גנרל מארץ ישראל שהגיע לכאן לצורך השתלמות, לבין גנרל מצבא ארה"ב המומחה בתוכניות צבא (כיון שלא יזכירו כלל שמות):

שאל אותו האמריקאי: איך יתכן שלא כבשתם את צור? ענה לו הגנרל מא"י, שפחדו מהלחץ! (או שה' לחץ - אינני יודע בדיוק מה הוא אמר לו).

השיב לו הגנרל האמריקאי: זה שנסחבו לפוליטיקה ולא כבשו את צור כדעת אנשי-הצבא (הן בארץ ישראל, הן בארה"ב והן בשאר המקומות) - הרי זה בדיוק מה שקרה לארה"ב במלחמת וויעטנאם, שגם בוועטנאם אם היו נותנים לאנשי-הצבא לפעול כפי הבנתם - היו מסיימים את המלחמה בנצחון גמור ובזמן קצר מאוד, אך מאחר והפוליטיקאים לקחו את ההחלטה בעצמם - לכן נחלה שם ארה"ב מפלה.

שכאשר מדובר על ארה"ב - הם יכולים להרשות לעצמם מפלה בוועטנאם, כי הם מספיק גדולים וחזקים, ווועטנאם נמצאת מעבר לכמה ימים, ולכן זה לא כל-כך נוגע לה, כי אם תנצח - מה טוב, ואם לא - הרי ניסו ונכשלו;

אבל בארץ הקדש המעמד ומצב הוא שאי אפשר להרשות לעצמם שום כשלון, רחמנא ליצלן - מאחר שמדובר על "ארץ צבי"¹, וכפי שהגמרא אומרת² "מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו, אף ארץ ישראל בזמן שיושבין עליה - רווחא, ובזמן שאין יושבין עלי' - גמדה": בכדי שארץ ישראל תהיה במצב של "רווחא", ברחבות - על היהודים שם לעמוד בעוז ובתוקף, ובמילא אסור להרשות לעצמם שום ענין של מפלה, רחמנא-ליצלן.

על-אחת-כמה וכמה כשרואים בגלוי שלאחר כל שלושת המלחמות, הנה לאחר כל נצחון שנחלו בכל מלחמה - ויתרו ותיקף נסוגו, ולאחר-מכן ראו שזה הוביל למלחמה שלאחרי! ועל-דרך-זה כעת - בינתיים רואים זאת בענין אספקת הנשק (כנ"ל בארוכה), ורחמנא-ליצלן עוד³ ידם נטו!

ב. ויה"ר שהיות ונמצאים אנו במוצ"ש, ביום שאין אומרים בו תחנון ובחודש שהר"ת שלו מורים על ענין המרכבה⁴ - שבפנימיות כל בני" עומדים באופן דמרכבה להקב"ה - שכל הענינים יהיו בחסד וברחמים ובקרוב ממש, כשיקחו "כלי זין" ויישבו את כל הגבול ובפרט הגבול המזרחי, ובאופן ד"בדרכי נועם" אבל "בשעתא חדא וברגעא חדא",

(1) ל' הכתוב - מלאכי ג, י.

(3) גיטין נז, א.

(4) ע"פ ל' הכתוב - ישעיה ה, כה. ועוד.

(2) ירמיה ג, יט.

יותר ב"רכוש גדול".

אמנם, תירוצו זה אינו מתאים כל כך בדרך הלימוד דפירוש רש"י, מכיון שאין דרכו של רש"י לתרץ שאלה כזו באופן האמור כו'.

ולכן, מסתבר יותר לומר "תירוצו פשוט" - שבפירוש רש"י המקורי נכתבו רק התיבות "כי כן הבטחתיו ואחרי כן יצאו" (בהתאם למה שנאמר כאן "והוצאתי"), ואילו התיבות "ברכוש גדול", ניתוספו ע"י המעתיק או ה"בחור-הזעזער", שבראותו שרש"י מביא את התיבות "ואחרי כן יצאו", עלה בדעתו "להשלים" את הפסוק - "ברכוש גדול".

והבוחר יבחר בא' משני התירושים האמורים. ומה טוב - לעיין בדפוסים הראשונים וכתב-יד כו', אולי יוכלו לברר מהי הגירסא הנכונה בפירוש רש"י זה.

ד. [.] והנה, בנוגע לחיוב דכאו" מישאל ללמוד כל התורה כולה - מבואר בהלכות ת"ת¹ שיכול להיות "בגלגול זה או בגלגול אחר". אמנם, בימינו אלה, סוף זמן הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה - אי-אפשר לסמוך על גלגול אחר... ויתירה מזה: אי אפשר לסמוך על הרגע שלאח"ז, שהרי יתכן שמשיח צדקנו יבוא ברגע זה ממש! - צריכים רק לדפוק על השולחן ולצעוק "דאלאי גלות"...

וא"כ, אי-אפשר לדחות את לימוד התורה לזמן אחר, אלא בהכרח לחטוף כל רגע כדי להוסיף בלימוד התורה - הן בנוגע לנגלה דתורה, למלא כרסו בש"ס ופוסקים, והן (ועאכ"כ) בנוגע לפנימיות התורה, ידיעת ה', היסוד והעמוד לכל עניני התנו"צ.

ה. ענין הנ"ל מודגש גם בשיעור היומי ברמב"ם - "מצוה ראשונה ממצות עשה לידע שיש שם אלוהה" (ועד"ז) בנוגע למצוות לא תעשה - "מצוה ראשונה ממצות לא תעשה

(11) לאדה"ז פ"א ה"ד.

. לא יהי' לך גו"י, כאמור לעיל שהלשון "ראשונה" הוא גם מלשון "ראש", כמו "יסוד" ו"עמוד" הכולל את כל ההמשך שלאח"ז.

ויש להוסיף ולקשר כל זה עם פרשת השבוע [נוסף לכך שמאמר הזהר הנ"ל הוא על הפסוק "וידעתם כי אני הוי"י שבפ' וארא] - "וארא", "אל האבות"¹²:

"בחי' האבות היא ירושה לבניהם אחריהם בכל דור ודור"¹³, החל מענין האמונה - שבנ"י הן "מאמינים בני מאמינים"¹⁴, כלומר, נוסף על היותם "מאמינים" בכח עצמם, הרי הם גם "בני מאמינים", בכח האבות שמורשים לבניהם כל עניניהם, ועד שהיורש הוא במקום המוריש¹⁵.

ויש להוסיף, שענין הירושה הוא לא רק ביחס ל"אבות" שאודותם מדובר בכתוב כאן, "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב", אלא גם בנוגע להקב"ה "בני בכורי ישראל"¹⁶, וכידוע תורת המגיד בהתחלת שני ספריו בענין "ישראל עלו במחשבה"¹⁷, עד"מ מאב וכן שצורת הבהן חקוקה במחשבת האב, "אף קודם שנבראו ישראל ה' נחקק צורתם במחשבה"¹⁸, ועאכ"כ לאחר שנבראו כו'.

ומכיון שכן, מובן וגם פשוט, שהענין ידיעת ה' שייך וישנו אצל כאו"א מישאל.

ו. ויה"ר שהדיבור אודות ידיעת ה' יביא לידי הוספה בלימוד הענינים השייכים לידיעת ה', וכאמור, לא רק בכללות, אלא גם בפרטיות וכו'.

ועד שבאים להענין ד"בא אל פרעה"

(12) פרש"י ריש פרשתנו (ו, ג).

(13) תו"א ריש פרשתנו.

(14) שבת צז, א.

(15) ראה שו"ת צפע"נ דווינסק ח"א סק"ח. ווארשא ח"ב סק"ח. ועוד.

(16) שמות ד, כב.

(17) ב"ר פ"א, ד.

(18) א"ת ב, סע"ג.

(שקורין עתה בתפלת מנחה) – כדאיתא בזהר¹⁹ ד"עייל לי קב"ה אדרין בתר אדרין" (אף שבתחילה הי' משה "דחיל מיני' ולא קריב כו"), ודוגמתו גם בנוגע לבחי' פרעה דקדושה, "דאתפריעו ואתגליין מיני' כל נהורין"²⁰, שעיי"ז נעשה הענין דידיעת ה' בתכלית השלימות.

ומזה באים לפרשת בשלח – "בשלח פרעה את העם", כמבואר בתו"א²¹ שפרעה "הי' משלח פארות וענפים ועושה פרי למעלה, את העם, שע"י גלותם במצרים כו' גרמו שנתעלו בחי' ניצוצי אלקים כו'", ובלשון הכתוב (בנוגע לגלות ישראל במצרים) "וזרעת' לי בארץ"²², "ואמרו רז"ל²³ זורע כור מוציא כמה כורים כו"²⁴.

ומכיון שבימינו אלה – לאחר אריכות

הגלות כו' עד עתה – כבר נתבררו כל הניצוצין כו', הרי בודאי שכבר נשלמה כוונת הגלות, ובמילא – "דאלאי גלות!"

ובפשטות – שתיכף ומיד יוצאים כל בני" מהגלות, ובלשון הכתוב דפ' בא²⁵ (שקורין עתה) "בנערנו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", ותיכף ומיד – "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת"²⁶, "שר לא נאמר אלא ישיר, מכאן לתחיית המתים מן התורה"²⁷, "הקיצו ורגנו שוכני עפר"²⁸, והרמב"ם ואדמו"ר הזקן בתוכם, וכל צדיקי ונשיאי ישראל בתוכם, כדאיתא בזהר²⁹ שצדיקים קמים לתחי' מיד, ומפורש גם בגמרא³⁰ שכאשר יבנה ביהמ"ק (תיכף ומיד בביאת משיח צדקנו) אזי "משה ואהרן עמהם", כן תהי' לנו – במהרה בימינו ממש.

(25) יו"ד, ט.

(26) בשלח טו, א.

(27) סנהדרין צא, ב. מכילתא ופרש"י עה"פ.

(28) ישעי' כו, יט.

(29) ח"א קמ, א.

(30) יומא ה, ב. וראה תוד"ה אחד - פסחים קיד,

סע"ב.

(19) ח"ב לד, א.

(20) זח"א רי, א.

(21) בשלח סא, ג.

(22) הושע ב, כה.

(23) פסחים פז, ב.

(24) תו"א ר"פ בשלח.

מישראל שעבודתו בכל עניני התורה ומצוותי' תהי' באופן של ראי', ובפרט כאשר מדובר אודות העבודה המיוחדת דימים אלו – ר"ח שבט, וימי ההכנה ליום ההילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר בעשירי בשבט, הנכלל כבר ב"ראש חודש" שבט, שכל ענינים אלו צריכים להיות באופן של ראי' – "וארא".

וכללות העבודה הקשורה במיוחד עם יום ההילולא דעשירי בשבט היא – הפצת התורה והיהדות, והפצת המעיינות חוצה, שזו היתה כללות עבודתו של בעל ההילולא. וכאמור – עבודה זו צריכה להיות באופן של ראי' – "וארא".

ומובן שאין להסתפק בהחלטה טובה ובמחשבה בלבד, או אפילו בדיבור, אלא "המעשה הוא העיקר".

וענין זה גופא (שהדברים צריכים לבוא לידי מעשה בפועל) מודגש גם בתוכן הענין ד"וארא": הפירוש המדויק דתיבת "וארא" הוא – להראות **לאחרים**, ובנוגע לעבודת האדם – הרי זה שייך רק כאשר מדובר אודות ענין של מעשה בפועל, שאז **נראה** הדבר לכל אלו שנמצאים מסביבו (משא"כ כאשר הענין הוא במחשבה בלבד – שאז אין הזולת יודע זאת כלל, אפילו כאשר הענין הוא בדיבור בלבד – שאז אין הזולת **רואה** את הדבר, כי אם באופן של שמיעה בלבד).

ומכיון שהעבודה צריכה להיות באופן שגם הזולת יוכל לראות זאת בגלוי ("וארא" – לאחרים), מובן, שאז נעשית העבודה באופן טוב ונעלה יותר: כאשר אין מי שרואה כיצד עובד את עבודתו, יכול לעשות חשבון – בשלב מסויים – שכבר עבד די והותר ועתה יכול לנוח! אבל כאשר יש מישהו שרואה את מעשיו – הרי זה ממריץ אותו להוסיף בעבודתו כו'. וע"ד מאמר ריב"ז לתלמידיו: "יהי רצון שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם כו'" (ברכות כח, ב).

ובזה נכללת גם פעולת ההשפעה על הזולת – כי כאשר הזולת רואה את אופן עבודתו, הרי זה מהווה "דוגמא חי" עבורו שגם הוא יתנהג באופן כזה. ועיי"ז שפועל ומשפיע על הזולת נפעל עילוי גם אצלו – ע"ד מארז"ל (סוטה לד, א) שכאשר ב' אנשים נושאים משא יחדיו, בכחם להרים משא כבד יותר מאשר כפליים מהמשא שיכול לישא כל א' מהם בפ"ע, ועד"ז מובן בנוגע לעבודת ה' – כאשר העבודה היא בצירוף המשפיע והמושפע יחדיו.

ואין לחשוש מהענין ד"מחזי כיוהרא" (כאשר הזולת רואה את אופן עבודתו כו') – כפי שהדגיש כ"ק מו"ח אדמו"ר כו"כ פעמים שבימינו אלו אין להתחשב בענין ד"מחזי כיוהרא", מכיון שנמצאים אנו בסוף זמן הגלות ובסמיכות ממש לביאת משיח צדקנו, ולכן בהכרח להזדרז במילוי השליחות המוטלת על כאו"א מאתנו לעשות את כל התלוי בו להביא את הגאולה.

ומה שטוען: מכיון שתיכף ומיד בא משיח צדקנו – "משיח נאו" – לשם מה עליו להתייגע בעבודת הברורים כו', מוטב לו לשבת במנוחה ולעסוק בלימוד התורה, ולהשאיר את סיום עבודת הברורים למשיח צדקנו, שלכולי-עלמא יעשה זאת באופן נעלה יותר ובתכלית השלימות?! – הנה על זה אומרים לו שישנה מעלה מיוחדת בעבודה דזמן הגלות, שאז ישנו העילוי ד"יתרון האור מן החושך", ולכן צריכים "לחטוף" ("אריינכאפן") כל מה שיכולים להספיק בזמן הגלות! (משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות הרה"ת **יוסף יצחק** בן **רייזל פרומא** וזוגתו **חיה מושקא** בת **מרים** שיחיו וילדיהם **רחל** בת **חיה מושקא**, **לאה** שרה בת **חיה מושקא**.

ישראל רחמים בן **חיה מושקא**, ומענדל בן **חיה מושקא**. שיחיו ולזכות **הנא לאה** בת **חיה רחל**, **עדינה** בת **חיה רחל**, **מרים** בת **חיה רחל**, ו**צבי** בן **חיה רחל** שיחיו

לזכות ר' **ברוך אהרן** בן **ברניא סלאווא** וזוגתו **רייזל פרומא** בת **חיה רחל** שיחיו

תיכף ומיד נכנס נשיא דורנו ומביט על כאו"א מהחסידיים...

ובנוגע לפועל:

בעמדנו בשבת מברכים חודש שבט, כולל ובמיוחד העשירי בשבט – צריך כאו"א לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נס"ו, ובפרט בהביטול וההתקשרות אל כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל", שבכאו"א – מציאותו וכל עניניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, עי"ז שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור – משה רבינו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון – שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש.

ולהוסיף, שהידיעה שתיכף ומיד נכנס כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (כיון ש"הקיצו ורנו שוכני עפר") ומביט על כאו"א מהחסידיים והמקושרים לבחון מעמדו ומצבו כו', מעוררת ופועלת לסיים ולהשלים (גם מלשון שלימות) את כל מעשיו ועבודתיו.

וכדאי ונכון לערוך התוועדות מיוחדות – החל מיום הש"ק מברכים חודש שבט (נוסף על ההתוועדות שבכל שבת ושבת, "שנאמר בפרשת שבת ויקהל משה . . להקהיל קהילות בכל שבת להכנס בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ללמוד בהם תורה לרבים"), ובפרט בראש חודש שבט (נוסף על הנהוג לאחרונה בכל ראשי חודשים), "בעשתי עשר חודש באחד לחודש . . הואיל משה באר את התורה", "בשבעים לשון" (תוכן עבודתו של בעל ההילולא בהפצת המעיינות חוצה בשבעים לשון) – לעורר ולחזק איש את רעהו בכל הענינים האמורים, ובמיוחד בזירוז והבאת הגאולה תיכף ומיד.

וכן יש לעורר ע"ד ההכנות לעריכת ההתוועדות דהעשירי בשבט – שבדאי תהי' ביחד עם בעל ההילולא, נשיא דורנו בראשנו, ומשה ואהרן ("הם המדברים גו' להוציא את בני ישראל ממצרים") עמם, כיון שתיכף ומיד ממש, ביום הש"ק פרשת וארא (לפני התחלת הקריאה בפרשת בא), יוצאים כל בני מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו" (כפי שקורין במנחה), ובלשון המדרש "ראובן ושמעון סלקין", העלי' דכל בני ישראל מן הגלות אל הגאולה האמיתית והשלימה, כולל גם העלי' דבני ישראל לדרגת האבות, העצם דישראל כפי שהם חד עם עצמותו ית', ובזה גופא בעילוי אחר עילוי עד אין סוף, כמ"ש "ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון", בביהמ"ק השלישי והמשולש, "מקדש אדני-כוננו ידיך".

(משניות ש"פ וארא, כ"ח טבת, מבה"ח שבט ה'תשנ"ב – מוגה)

בהכרח להודרו במילוי השליחות להבאת הגאולה

ההוראה מכל האמור לעיל בנוגע לפועל:

בעמדנו ביום השבת לאחר קריאת פרשת "וארא" – ישנה נתינת כח מיוחדת לכאו"א

הלימוד מצעקת משה רבינו "למה הרעותה לעם הזה"?

א. בהאמור לעיל¹ ישנה הוראה נוספת – שאין לו ליהודי להשלים עם מצב הגלות, ולחשוב שהוא יכול להישאר בגלות ח"ו – אלא עליו לצעוק להקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה"², ולבקש על כללות ענין הגאולה.

ולא כמו אלו הטוענים שטוב להם בגלות, ולא איכפת להם להשאר בגלות ח"ו – כל זמן שיכולים ללמוד תורה, והלואי שיניחו להם להמשיך לחיות באופן כזה [אם בכלל אפשר לקרוא לחיים אלו בשם "חיים" חיים הראויים לשמם]! – "תורת אמת" אומרת שזהו מצב של גלות – "בנים שגלו מעל שולחן אביהם"³, וזהו מצב בלתי-רצוי; משה רבינו צועק להקב"ה על כללות ענין הגלות באמרו "למה הרעותה לעם הזה"; ולעומת זאת – אומר הוא שטוב לו, רחמנא ליצלן, להשאר בגלות!

ואפילו בנוגע ללימוד התורה – הרי ידוע מה שאמרו חכמים⁴ "מיום שחרב ביהמ"ק וגלינו מארצנו ניטלה עצה ממנו ואין אנו יודעים לדון כו'", כלומר, שענין הגלות מבלבל ללימוד התורה בשלימות – כפי שהי' שייך בזמן שביהמ"ק הי' קיים!

אבל אעפ"כ, כאשר מתערב היצה"ר ומתחיל בפיתויים והסתות כו' – הנה בהיותו "אומן במלאכתו"⁵, ובאופן ד"הנחש הי' ערום"⁶, הרי ע"י הערמומיות שלו מסוגל הוא להטות את שכלו של האדם, כך שיתקבל בשכלו דבר של שטות וסכלות – שטוב לו בגלות, וכיו"ב.

וזוהי הסיבה מה שהיצה"ר נקרא "מלך זקן וכסיל"⁷ – דלכאורה תמוה: כיצד אפשר לכנות את היצה"ר בשם "כסיל", הרי הוא ערמומי ביותר ("והנחש הי' ערום") ובעל תחבולות כו'?! – אלא הביאור בזה: השם "כסיל" ניתן לו ע"ש הפעולה שלו – שהוא עושה את האדם (השומע ומקבל את דבריו) ל"כסיל"!

וכאמור – ענין זה למדים מהנהגתו של משה רבינו, שצעק להקב"ה: "למה הרעותה לעם

(4) מגילה יב, ב.

(5) ראה שבת קה, ב: כך אומנתו של יצה"ר כו'. וראה ד"ה וידעת תרצ"ג פ"ה.

(6) בראשית ג, א.

(7) קהלת ד, יג. וראה זח"ב לג, ב.

(1) ההוראה הנלמדת מתוכן פרשת "וארא" – שזהו מענה הקב"ה למשה רבינו על טענתו "למה הרעותה לעם הזה" ביחס לגלות מצרים וכו' – נתבאר לפנ"ז בהשיחה ('התוועדות' תשמ"ג ח"ב ס"ע 824 ואילך).

(2) שמות ה, כב.

(3) ברכות ג, סע"א.

הזה!"

כלומר: אע"פ שבדאי ידע משה רבינו אודות הנהגת האבות **שלא** הרהרו אחר מדותיו של הקב"ה⁸ [וכמובן גם בפשטות הכתובים – כאשר מתבוננים באיזה בית נולד ונתחנך משה רבינו – בביתו של עמרם שהי' "גדול הדור", ועד שמשה רבינו נקרא בכ"מ (גם בפרש"י עה"ת, פשוטו של מקרא) בשם "בן עמרם", וא"כ, בדאי סיפרו לו אודות הנהגת האבות וכו'] – אעפ"כ, טען משה רבינו להקב"ה: "למה הרעותה לעם הזה!"

ומובן בפשטות שלאחרי שמשה רבינו הרהיב עוז בנפשו לומר להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה" (בידעו שהאבות לא הרהרו אחר מדותיו של הקב"ה) – בדאי לא אמר זאת בקרירות ובאדישות ("קאלט-בלוטיק"), אלא באופן של **צעקה** ו"שטורעם": "למה הרעותה לעם הזה!"

טענתו של משה רבינו – חכמה דקדושה – בדאי לא גרעה מאומה ולא נגעה כלל ח"ו בענין האמונה בהקב"ה (אמונה פשוטה שלמעלה מטו"ד), אבל לאידך, מצד חכמה דקדושה היתה הטענה "למה הרעותה לעם הזה".

וענין זה נכתב **בתורה** – בתור הוראה ליהודי שמצד שכלו (שכל דקדושה) עליו לצעוק "למה הרעותה לעם הזה". כלומר: ביחד עם זה שלומדים בתורה שהקב"ה אמר למשה רבינו (במענה לטענתו "למה הרעותה לעם הזה") "חבל על דאבדין ולא משתכחין, יש לי להתאונן על מיתת האבות . . . (ש)לא הרהרו אחר מדותי, ואתה אמרת למה הרעותה"⁸ – ביחד עם זה צוה הקב"ה **לכתוב בתורה** את טענתו של משה רבינו "למה הרעותה לעם הזה", מכיון שגם בזה ישנה הוראה נצחית לכאו"א מישראל, אפילו לאחר המענה של הקב"ה "חבל על דאבדין כו".

[. . .] וזוהי כללות ההוראה שלומדים מפסוקים אלו – שכאשר יהודי נמצא בגלות אין לו להשלים עם המציאות כו', אלא עליו לצעוק להקב"ה "למה הרעותה לעם הזה", ולדרוש שיתבטל כבר כללות ענין הגלות; אבל ביחד עם זה – הרי הוא עובד עבודתו באופן המתאים מבלי להתפעל מחשכת הגלות, מכיון שהטענה השכלית ("למה הרעותה לעם הזה") אינה בסתירה ח"ו לענין האמונה, וזהו המענה על הטענה "למה הרעותה לעם הזה" – **"וארא"**, כלומר, שעבודתו של יהודי צריכה להיות באופן של **ראי'**, ראיית אלקות, שאז אינו מתפעל מחשכת הגלות ועובד עבודתו באופן המתאים.

(משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ג – בלתי מוגה)

(8) פרש"י בפרשתנו ו, ט.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת **שרה**

להצלחה רבה בכל – בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יומות

מאז הכרעת הכף לטובה

הוסיפו ריבוי מצוות

ע"י שעבוד הלב והמוח נעשה ביטול היצר דהיפך הטוב "בכל לבבך, בשני יצריך", עד שבאים לדרגת העבודה ד"בכל מאדך". ועוד ועיקר – שע"ז מבטלים את כל המציאות דלעו"ז, עד לביטול הגלות והבאת הגאולה, כפס"ד הרמב"ם "עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

ובפרט – שהכרעת הכף לטובה היתה כבר לפני זמן רב, ומאז, הוסיפו ריבוי מופלג של מצוות ומעשים טובים. וא"כ, בדאי ובדאי ש"מיד הן נגאלין".

(משיחת ש"פ וארא, ר"ח שבט ה'תשמ"ז – בלתי מוגה)

אין לסמוך על גלגול הבא...

בנוגע לחיוב דכאו"א מישראל ללמוד כל התורה כולה – מבואר בהלכות תלמוד תורה שיכול להיות "בגלגול זה או בגלגול אחר". אמנם, בימינו אלה, סוף זמן הגלות, בסמיכות ממש לגאולה האמיתית והשלימה – אי-אפשר לסמוך על גלגול אחר... ויתירה מזה: אי אפשר לסמוך על הרגע שלאח"ז, שהרי יתכן שמשיח צדקנו יבוא ברגע זה ממש! – צריכים רק לדפוק על השולחן ולצעוק "דאלאי גלות..."

[. . .] ומכיון שבימינו אלה – לאחר אריכות הגלות כו' עד עתה – כבר נתבררו כל הניצוצין כו', הרי בדאי שכבר נשלמה כוונת הגלות, ובמילא – "דאלאי גלות!"

(משיחת ש"פ וארא, מבה"ח שבט ה'תשמ"ח – בלתי מוגה)

ודאי מקוה באמת שמשיח צדקנו יבוא "היום"

[. . .] יהודי צריך להתפלל ולבקש מהקב"ה "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", וצריך לקוות שהקב"ה ימלא בקרוב ממש את בקשתו – "כי לישועתך קוינו **כל היום**", "אחכה לו **בכל יום שיבוא**".

ומובן בפשטות שכאשר מתפלל להקב"ה, "דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה" – אין יהודי נחשד ח"ו שתפלתו היא באופן ד"אחד בפה כו", היינו, שבפיו אומר "כי לישועתך קוינו **כל היום**", "אחכה לו **בכל יום שיבוא**", ובמחשבתו חושב שזה יהי' **למחרת**, ויש מחר לאחר זמן ח"ו! – אלא ודאי מקוה באמת שמשיח צדקנו יבוא "**היום**", ומיד הן נגאלין".

(משיחת כ"ד טבת ה'תשמ"ב – בלתי מוגה)